

НАУКОВА СПІЛЬНОТА

www.spilnota.net.ua

СІМДЕСЯТ ДРУГІ ЕКОНОМІКО- ПРАВОВІ ДИСКУСІЇ

Серія: Соціальні та гуманітарні науки

ISSN 2522-963X

Google Scholar

**Матеріали міжнародної науково-
практичної інтернет-конференції**

21-22 лютого 2023 р.

**Україна, Тернопіль - Польща, Переворськ
2023**

УДК 001 (063)

Сімдесят другі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції, (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 21-22 лютого 2023 р.) / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. – Львів : ФО-П Шпак В.Б. – 214 с. – ISSN 2522-963X.

В збірнику опубліковані доповіді авторів з соціальних та гуманітарних наук, які оприлюднені на сайті www.spilnota.net.ua.

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, Західноукраїнський національний університет;

Шевченко Анастасія Юрійівна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, Західноукраїнський національний університет;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:
79016, м. Львів, а/с 1621
E-mail: spilnota.net.ua@ukr.net

Тексти опубліковано у авторській редакції. Відповідальність за достовірність наданої інформації несуть автори, їхні наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищено. У разі будь-якого використання опублікованих матеріалів посилання на джерело є обов'язковим.

ISSN 2522-963X

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

5. Доронина Н. Н. Организация учебного процесса в вузе с использованием активных методов обучения: методы обучения студентов в вузе. Социология образования. 2011. № 3. С. 33.
6. Лисенко М. В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства: автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.10. К., 2013. С. 8.
7. Про вищу освіту [Текст] : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII // Офіц. вісн. України. 2014. № 63. Ст. 1728.

*Чикурова Ольга Ярославівна,
асистент кафедри педагогіки і
методики початкової та
дошкільної освіти
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
ORCID: 0000-0003-4760-9895*

*Чайка Володимир Мирославович,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки і
методики початкової та
дошкільної освіти
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
ORCID: 0000-0003-3665-0403*

ПОТЕНЦІАЛ ChatGPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4251/>

В сучасних умовах реформування освіти набуває популярності штучний інтелект (ШІ), якому, як технології, педагоги приділяють йому більше уваги. Застосування штучного інтелекту на уроках в початковій школі допомагає учням ефективніше розв'язувати суспільні, технологічні та екологічні проблеми. У лютому 2023 року для України став доступним ChatGPT [2].

Сам чат-бот визначає себе як “одну із найпотужніших МШІ (моделей штучного інтелекту), яка здатна створювати зміст, генерувати тексти, відповіді на запитання та виконувати інші завдання з обробки природної мови (Natural Language Processing, NLP)” [2].

Моделі штучного інтелекту використовуються в багатьох галузях, таких як медицина, транспорт, фінанси, наука, виробництво та інші. Наприклад, вони можуть бути використані для діагностики хвороб, автоматичного управління транспортом, прогнозування погоди, створення рекомендаційних систем для покупок та іншого.

Кевін Руз у “The New York Times” зазначає, що “новий чат-бот OpenAI викликає побоювання щодо фальсифікації домашніх завдань, але його потенціал як освітнього інструменту нівелює ризики. ChatGPT є новим інструментом – він був створений наприкінці листопада 2022 року, – але вже став причиною хвилювань багатьох педагогів у США. Студенти використовують його для написання своїх завдань, видаючи згенеровані штучним інтелектом есе та набори завдань за власні. Вчителі та адміністрація шкіл намагаються виявити учнів, які використовують цей інструмент для шахрайства. Деякі школи відреагували на ChatGPT жорсткими кроками. Наприклад, державні школи Нью-Йорка нещодавно заблокували доступ до ChatGPT у шкільних комп’ютерах і в мережах, посилаючись на занепокоєння щодо негативного впливу на навчання учнів, а також занепокоєння щодо їхньої безпеки. Школи в інших містах, наприклад Сіетл, також обмежили доступ до сайту” [1].

Після розмови з багатьма вчителями упродовж останніх кількох тижнів Кевін Руз прийшов до думки, що заборона ChatGPT у класі є неправильним кроком. Натомість доцільним, на його думку є те, що школи мають виважено підходити до використання ChatGPT як засобу навчальної допомоги – такої, яка може розкрити творчі здібності учнів, запропонувати персоналізоване навчання та краще підготувати учнів до роботи разом із системами ШІ у дорослому віці.

Незважаючи на всі побоювання педагогів в усьому світі, група дослідників (Enkelejda Kasneci, Kathrin Sessler, Stefan Kuchemann та ін.) визначають широкий спектр можливостей використання чат-боту у навчанні. Для учнів початкової школи ChatGPT може допомогти у розвитку навичок читання та письма (наприклад, пропонуючи синтаксичні та граматичні виправлення), а також у розвитку власного стилю письма та навичок критичного мислення. ШІ можна використовувати для створення запитань і підказок, які спонукають учнів до критичного мислення щодо того, як вони читають і пишуть, а також аналізувати та інтерпретувати подану їм інформацію. Крім того, ШІ також може сприяти розвитку навички читання і розуміння прочитаного, пропонуючи учням резюме і

пояснення складних частин текстів, що може допомогти їм легше зрозуміти матеріал [4].

Для групового та дистанційного навчання ШІ можна використовувати для полегшення групових дискурсів, зворотного зв'язку в режимі реального часу та персоналізованого керівництва діяльністю учнів під час дискусії. Це допоможе покращити залучення учнів до пізнавальної діяльності.

Для дистанційного навчання, яке часто використовують в умовах воєнного стану, ШІ може бути використаний для автоматичного створення запитань і надання відповідей, пояснень та оцінок, які враховують рівень знань учнів, їх пізнавальні можливості, власний темп роботи. Наприклад, у початковій школі, вивчаючи іноземну мову, учні можуть брати участь у діалозі з чат-ботом на конкретну тему.

Щоб розширити можливості учнів з особливими освітніми потребами, ШІ можна використовувати для перетворення мови в текст або тексту в мову, щоб допомогти учням із вадами зору. В поєднанні з попередньо згаданою можливістю та дистанційним керуванням навчання ШІ можна використовувати для розробки вправ під час інклюзивного навчання, наприклад адаптивне письмо, переклад і виділення важливого змісту в різних форматах. Однак важливо зауважити, що використання ШІ слід супроводжувати допомогою професіоналів, таких як вчителі, асистенти вчителя та інших фахівців, які можуть адаптувати технології для конкретних потреб учня з обмеженими можливостями.

ChatGPT має позитивні перспективи використання вчителями. Донн Пірсі, вчитель Стоунволської початкової школі в Лексінгтоні, штат Кентуккі, зазначає, вважає появу платформ ШІ «революційною та руйнівною» для освіти. Він передбачає, що вчителі можуть попросити ChatGPT скласти «дивовижні плани уроків на заміну» або навіть допомогти оцінити роботи учнів [3].

Вчителька математики з Техасу Хізер Brentлі виступила із промовою на тему «Магія письма зі штучним інтелектом для всіх». Вона зазначила, що «використовує ChatGPT, щоб покращити свої уроки. «Візьміть» будь-який урок, який ви моделюєте, і скажіть: «Дайте мені реальний приклад», і ви отримаєте актуальні приклади з сьогоднішнього дня – а не 20 років тому. Наприклад, для уроку про нахил чат-бот запропонував учням побудувати пандуси з картону та інших предметів, знайдених у класі, а потім виміряти нахил. Що стосується вивчення площі поверхні, чат-бот зазначив, що учні побачать, як ця концепція застосовується в реальному житті, коли пакують подарунки чи створюють картонну коробку» [3].

Таким чином, можна визначити достатньо позитивний вплив на учнів цієї технології, зокрема, це – швидкий доступ до інформації,

удосконалення навичок письма, персоналізація досвіду навчання та забезпечення цілодобового доступу до освітніх ресурсів.

ChatGPT також може допомогти вчителю створювати персоналізовані вправи, освітні ресурси для учнів, в тому числі, з особливими освітніми потребами.

Щодо негативних впливів, то для учнів початкової школи ChatGPT може мати такі аспекти: зменшення потреби у взаємодії з людьми, перешкоджання критичному мисленню, сприйняття недостовірної інформації, брак емпатії, отримання загальних відповідей та залежність від техніки.

ChatGPT може бути корисним для учнів, але він може обмежити їхні знання і процес самонавчання. Є загроза тому, що більшість учнів почнуть використовувати його для виконання своїх завдань, не докладаючи зусиль для розуміння змісту навчального матеріалу. Освітній потенціал ChatGPT необхідно вивчати, щоб уникнути ризиків в процесі його використання в початковій школі.

Література:

1. Don't Ban ChatGPT in Schools. Teach With It. URL: <https://www.nytimes.com/2023/01/12/technology/chatgpt-schools-teachers.html> (дата звернення: 20.02.2023)
2. Chat OpenAI – ChatGPT. URL: <https://chat.openai.com/> (дата звернення: 20.02.2023)
3. 'It's coming, whether we want it to or not': Teachers nationwide are using ChatGPT to prepare kids for an AI world <https://fortune.com/2023/02/14/chatgpt-school-lessons-cheating-robots-ai-teachers/> (дата звернення: 20.02.2023)
4. Pfeffer, O. P., Sailer, M., Schmidt, A., Seidel, T., Stadler, M., Weller, J., ... & Kasneci, G. ChatGPT for Good? On Opportunities and Challenges of Large Language Models for Education. (2023). URL: <https://edarxiv.org/5er8f/download> (дата звернення: 20.02.2023)

Таранець Ксенія Олександрівна ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У ПИТАННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ.....60

Хомініч Микола Сергійович КЛАСИФІКАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ.....65

Ясинок Дмитро Миколайович СУД ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВОЗАСТОСОВЧОГО ПРОЦЕСУ В КОНТИНЕНТАЛЬНОМУ ТА ЗАГАЛЬНОМУ ПРАВІ.....68

Ятківська Аліна Олександрівна ЗАБОРОНА АБОРТІВ: ЧИ ПРАВОЛЮДИННИМ Є РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ США ПРО ЗАБОРОНУ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА АБОРТИ.....73

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Починок Ірина Борисівна МЕТАМОРФОЗИ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ЇЇ ФІЛОСОФСЬКА РЕФЛЕКСІЯ.....75

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Svitlana Vladyslavivna Donchenko, Serhiy Mykhailovych Bilash, Tetyana Stanislavivna Donchenko, Mykhaylo Mykolayovych Koptev, Yaryna Oleksandrivna Oliinichenko, Bohdan Serhiyovych Kononov DEVELOPMENT OF DIGITAL COMPETENCIES OF THE MODERN TEACHER.....79

Губіна Світлана Іванівна, Фрицюк Валентина Анатоліївна АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....82

Гуляк Оксана Богданівна ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ГУМАНІЗАЦІЇ ЗНАНЬ.....84

Каліновська Ірина Валентинівна, Лісова Катерина Миколаївна СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ АКУШЕРСТВА.....	86
Козинець Олександр Володимирович, Шевчук Ольга Михайлівна ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ КОМАНДИ В ІНСУЛЬТНОМУ ЦЕНТРІ З ХВОРИМИ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ.....	91
Кулакова Аліна Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ В РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ШКОЛИ.....	95
Мельник Марина Борисівна, Лобачук Інна Миколаївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	98
Мойсеєнко Ірина Павлівна, Морякіна Ірина Анатоліївна ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ МАРШРУТ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	100
Ніколаєнко Ольга Василівна, Ушата Тетяна Олександрівна ВИКОРИСТАННЯ ІНФОГРАФІКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	104
Свиридюк Віра Петрівна ФОРМАТИВНИЙ КОНТРОЛЬ НАВИЧОК І ВМІНЬ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	107
Старікова Людмила Павлівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДИНИ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	112
Тягнирядно Євгенія Василівна ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	115

<i>Чикурова Ольга Ярославівна, Чайка Володимир Мирославович</i> ПОТЕНЦІАЛ ChatGPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	120
--	-----

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

<i>Яковлев Ігор Васильович</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ДУХОВНОГО ВЕКТОРУ АКСІОСФЕРИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ПІД ВПЛИВОМ ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ.....	124
---	-----

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

<i>Осадча Лариса Василівна</i> ФОРМУВАННЯ ДИСКУРСУ ТІЛЕСНОСТІ В МОДЕРНУ ЕПОХУ.....	127
---	-----

<i>Семененко Анжеліка Андріївна</i> КУЛЬТУРА І КАТАСТРОФА: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	129
---	-----

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

<i>Погорілий Анатолій Володимирович</i> ВПЛИВ БАРБІЗОНСЬКОЇ ШКОЛИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ПЕЙЗАЖ У ТВОРЧОСТІ ВОЛОДИМИРА ОРЛОВСЬКОГО.....	132
---	-----

<i>Степурко Віктор Іванович</i> ТВОРЧІ НАРАТИВИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ЯК ПРЕДМЕТ МУЗИКОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ.....	134
--	-----

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

<i>Гуз Олена Петрівна</i> СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.....	142
--	-----

<i>Жулінська Майя Олександрівна</i> ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ НЕОЛОГІЗМІВ У СФЕРІ ТУРИЗМУ.....	144
--	-----

Наукове видання

«Економіко-правові дискусії»

Рік заснування – 2014

Видання виходить 10 разів на рік

Відповідальний за випуск *У.О. Русенко*
Комп'ютерне верстання *О.В. Ковальський*

Підписано до друку 02.02.2023р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк на дублюкаторі.
Умов.-друк. арк. 4,5. Обл.-вид. Арк 4,95.
Тираж 100 прим.

ГО «Наукова спільнота»
46027, Україна, м. Тернопіль, вул. Загребельна, 23
Ідентифікаційний код 41522543
тел. 0979074970
E-mail: rusenkos@ukr.net

Відріковано ФО-П Шпак В.Б.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК№7599 від 10.02.2022р.
Свідоцтво про державну реєстрацію № 073743
СПП № 465644
Тел. 097 299 38 99
E-mail: tooums@ukr.net

